

การสำรวจความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทองคำ และพฤติกรรมการบริโภคทองคำในประเทศไทย

โดย ดร. อัฐวุฒิ ปภังกร

รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยทองคำ

เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับทองคำของประชากรไทย และศึกษาพฤติกรรมการซื้อและการขายทองคำของประชากรไทย ในประเด็นต่างๆ เช่น วัตถุประสงค์ ประเภท ความถี่ ปริมาณ และสถานที่ในการซื้อ/ขายทองคำ รวมทั้งการรับรู้และเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสมาคมค้าทองคำ ทีมวิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามในประเด็นดังกล่าวข้างต้น จากนั้นดำเนินการสำรวจด้วยแบบสอบถาม โดยกระจายกลุ่มตัวอย่างไปทุกภูมิภาคของประเทศไทย และเก็บข้อมูลในเดือน ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

ผลการสำรวจ

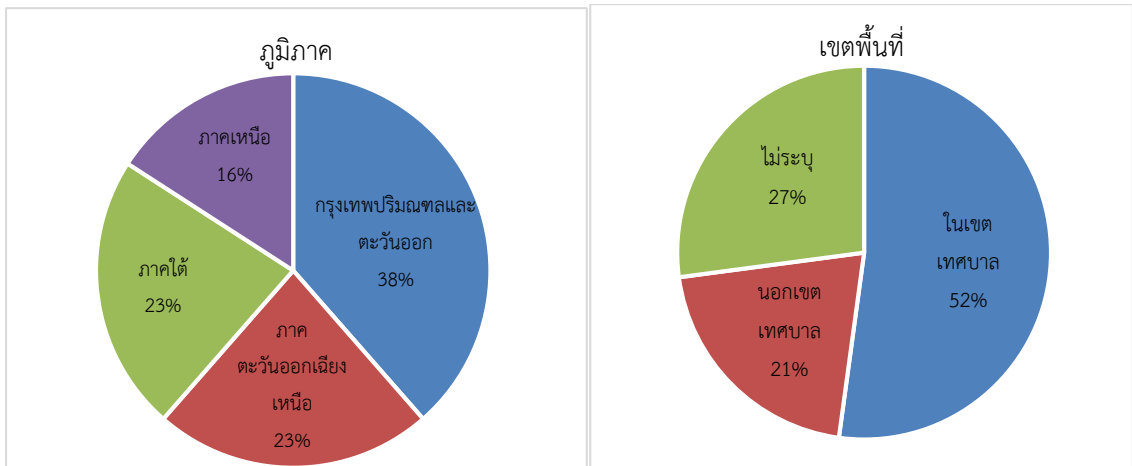
1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 926 คนจากทุกภูมิภาคของประเทศไทย จำแนกเป็น กรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 38 ภาคตะวันออกและเหนือ ร้อยละ 23 ภาคใต้ร้อยละ 23 และภาคเหนือร้อยละ 16 โดยมีกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ 52 และร้อยละ 21 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ส่วนอีกร้อยละ 27 ไม่ตอบข้อนี้

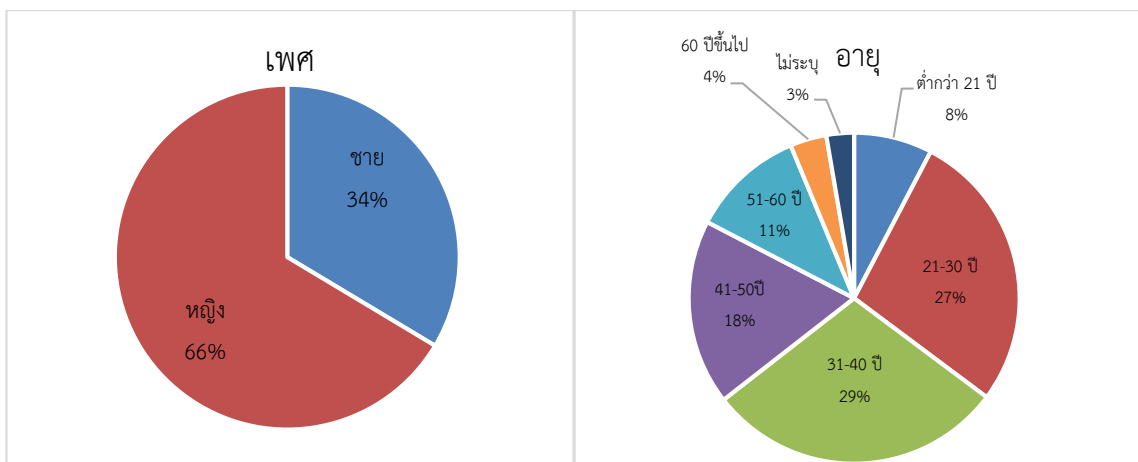
กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 29 มีอายุ 31-40 ปี รองลงมาคือกลุ่มอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27 ของตัวอย่างทั้งหมด ทั้งนี้มีกลุ่มอายุ 41-60 ปีประมาณร้อยละ 29 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ดำเนินการสำรวจ โดยส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 66 ของตัวอย่างทั้งหมด

สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 28 และ 24 ตามลำดับ มีกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 15 ของตัวอย่างทั้งหมด

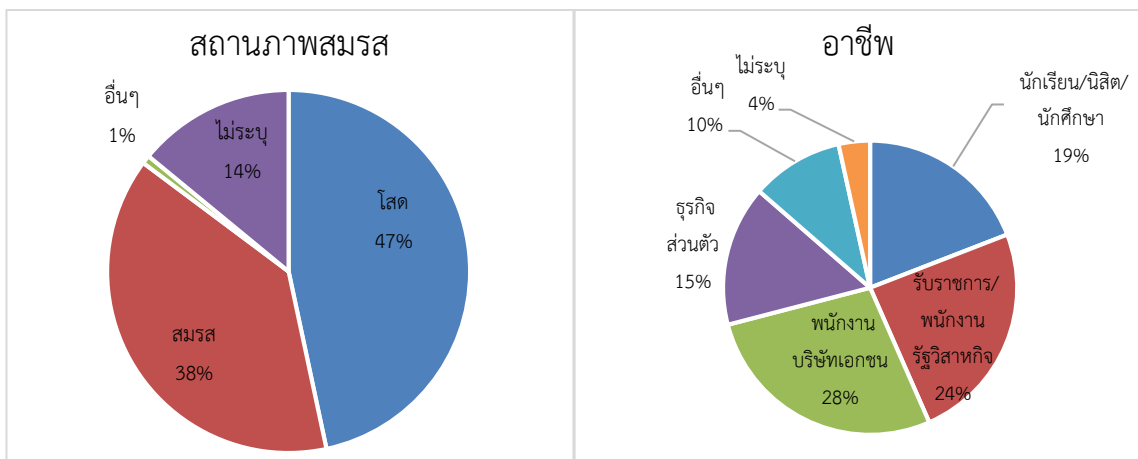
ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57 ของตัวอย่างทั้งหมด ร้อยละ 33 ของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน และร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ในช่วง 15,000 – 25,000 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ในช่วง 25,000 – 45,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 26 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีเพียงร้อยละ 7 ที่มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 45,000 บาท

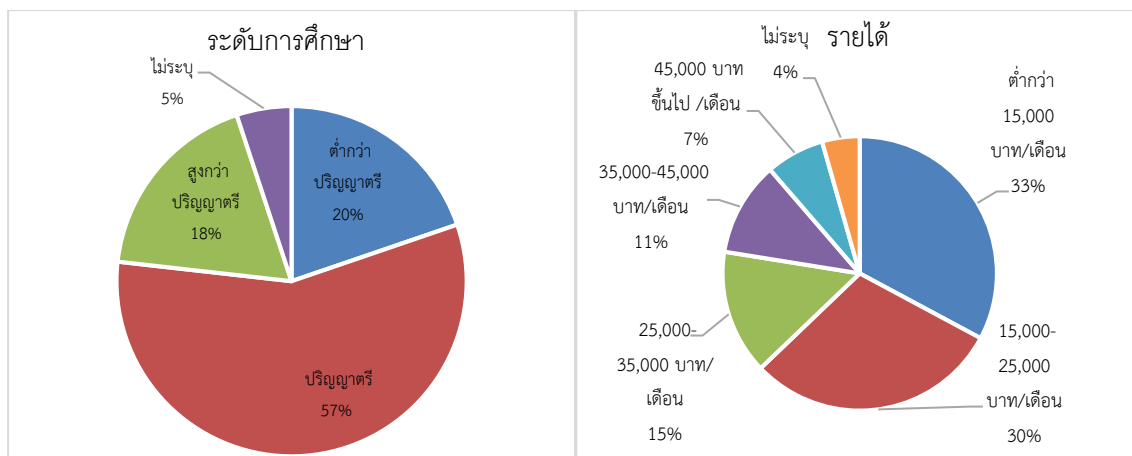
รูปที่ 1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิภาคและเขตพื้นที่

รูปที่ 2 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ

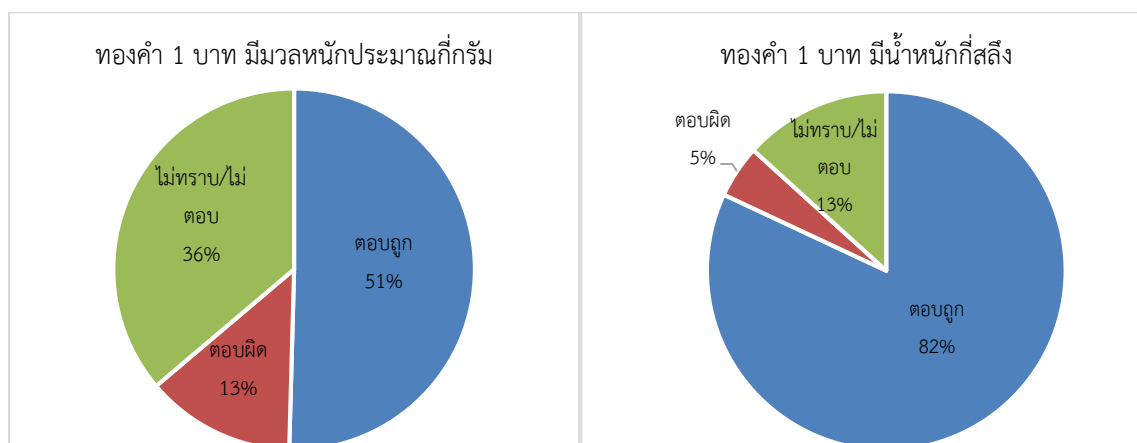

รูปที่ 3 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรสและอาชีพ

รูปที่ 4 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้

จากคำถามเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับทองคำ พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่ง หรือร้อยละ 51 ของกลุ่มตัวอย่าง ทราบว่าทองคำ 1 บาท มีมวลหนักประมาณ 15 กรัม และคนส่วนใหญ่ กล่าวคือร้อยละ 82 ทราบว่าทองคำ 1 บาท มีน้ำหนัก 4 สลึง

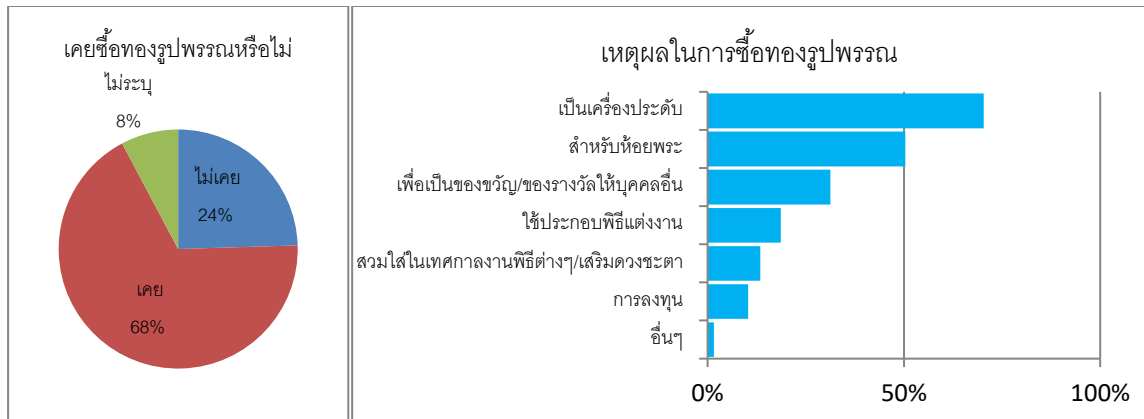
รูปที่ 5 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทองคำ

2. พฤติกรรมการซื้อ/ขายทองคำ

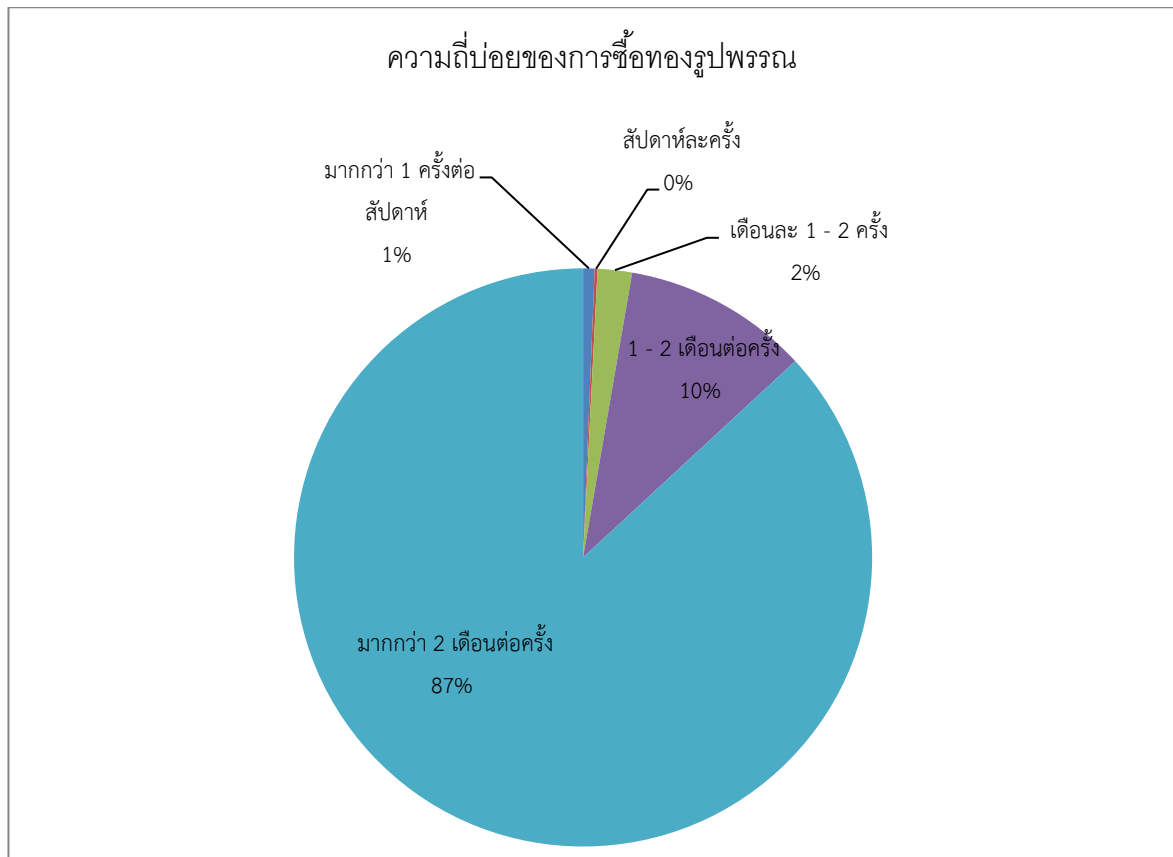
กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68 เคยซื้อทองรูปพรรณ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้เป็นเครื่องประดับ และห้อยพระ มีความถี่ในการซื้อมากกว่า 2 เดือนต่อหนึ่งครั้ง ร้อยละ 95 ของกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อทองรูปพรรณ ซื้อทองรูปพรรณประเภทสร้อยคอ รองลงมาคือแหวนและสร้อยข้อมือ

นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อทองรูปพรรณ ร้อยละ 75 เลือกซื้อทอง 96.5% โดยให้เหตุผลสำคัญของการเลือกซื้อทองประเภทนี้ว่ามีลวดลายให้เลือกหลากหลาย

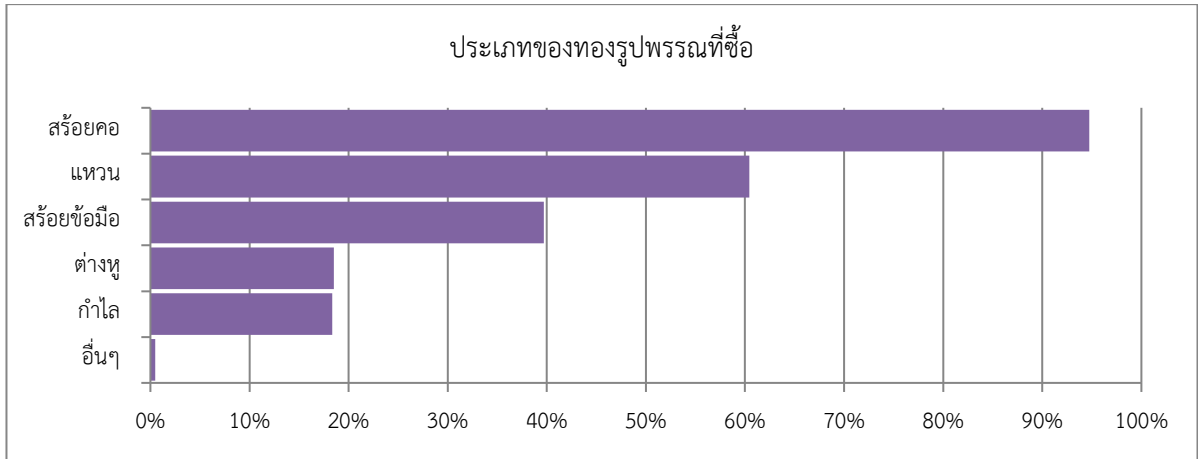
ในแต่ละครั้งของการซื้อทองรูปพรรณ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกน้ำหนักทองหนึ่งบาท โดยมีค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้งประมาณ 20,001 – 50,000 บาท และมีแหล่งซื้อสำคัญคือร้านทองในห้าง และร้านทองในชุมชนหรือตลาด ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อทองรูปพรรณส่วนใหญ่ กล่าวคือร้อยละ 65 ขึ้น ชอบทองรูปพรรณลักษณะตัน

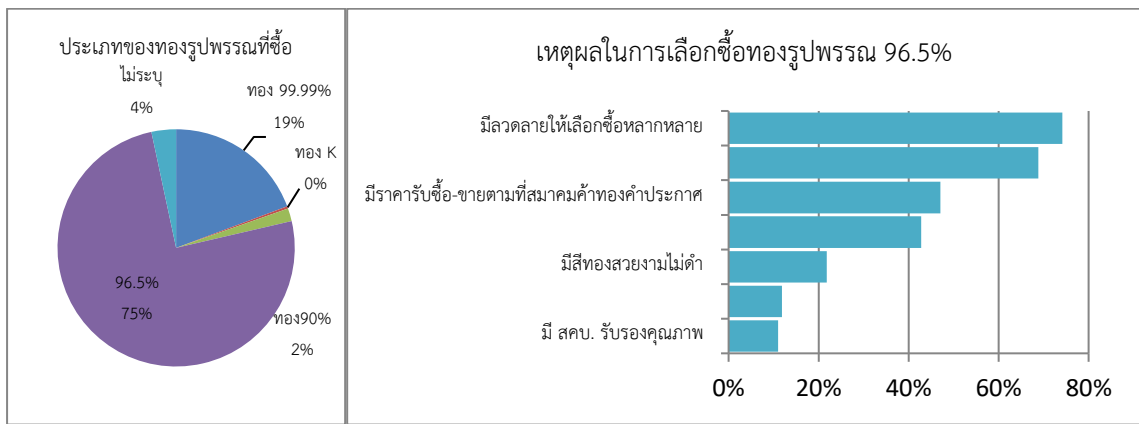
รูปที่ 6 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการซื้อทองรูปพรรณและเหตุผลในการซื้อ

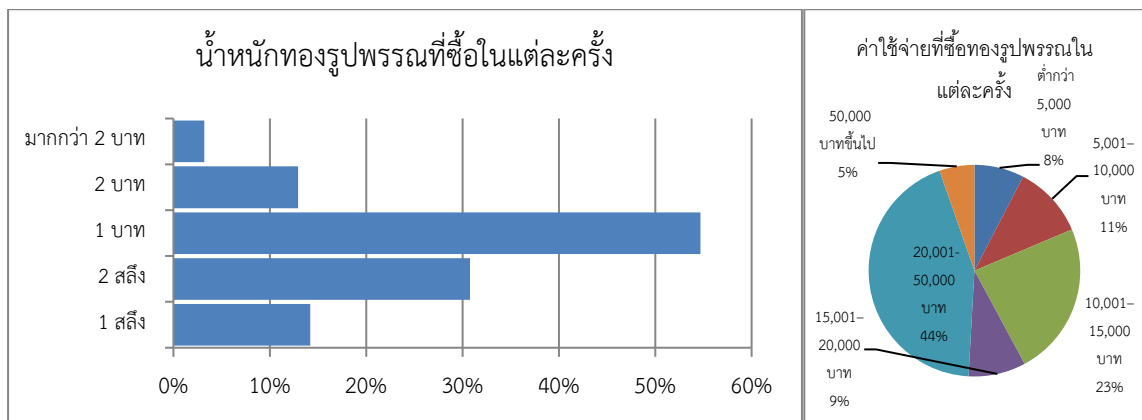
รูปที่ 7 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความถี่ในการซื้อทองรูปพรรณ

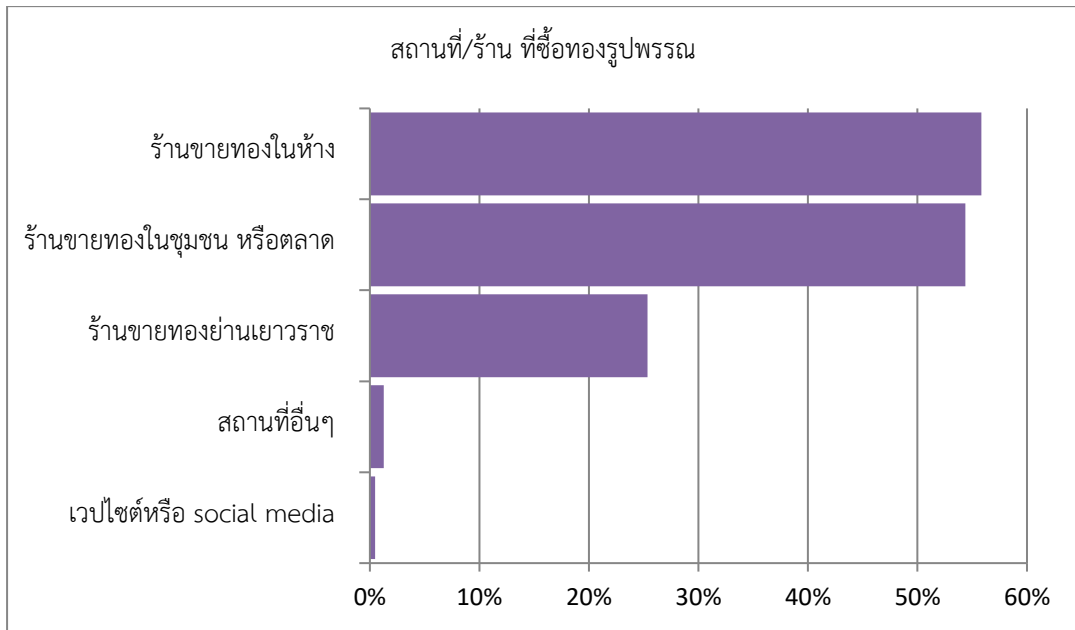
รูปที่ 8 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภททองรูปพรรณที่ซื้อ

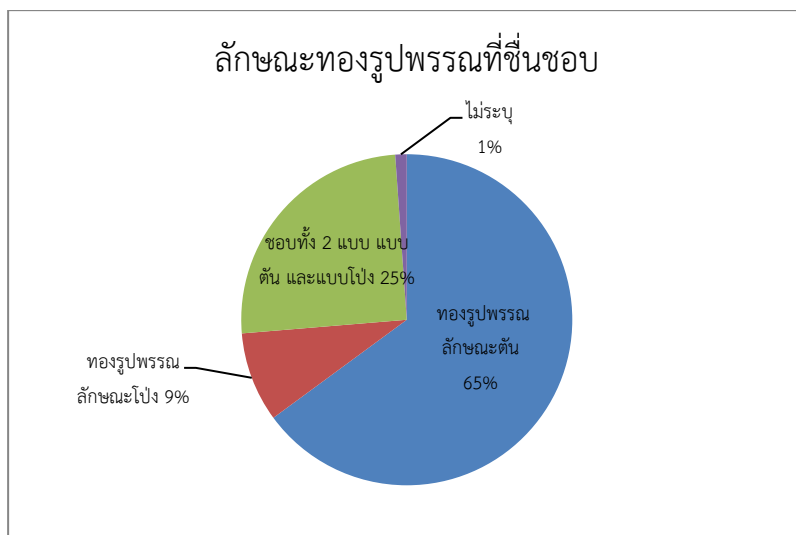
รูปที่ 9 กลุ่มตัวอย่างที่ซื้อทองรูปพรรณ 96.5% และเหตุผลในการเลือกซื้อ

รูปที่ 10 น้ำหนักและค่าใช้จ่ายในการซื้อทองรูปพรรณแต่ละครั้ง

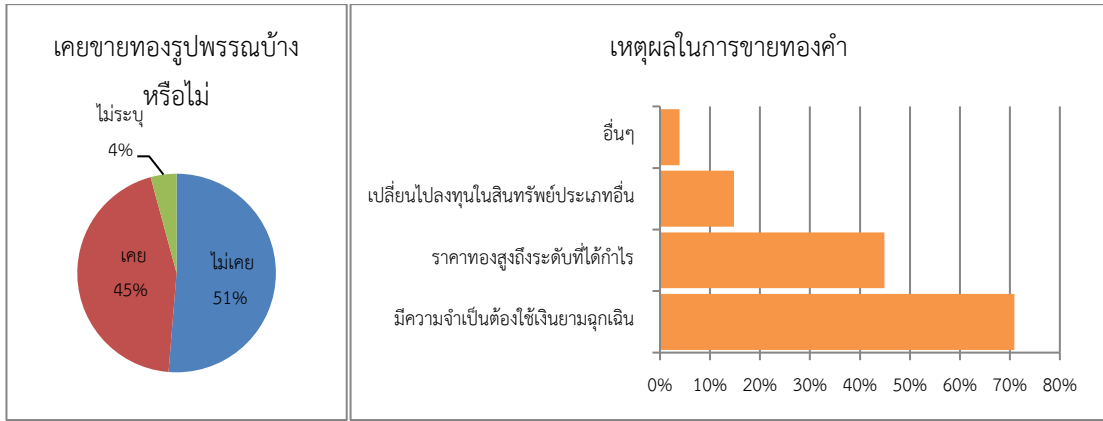

รูปที่ 11 แหล่งซื้อทองรูปพรรณ

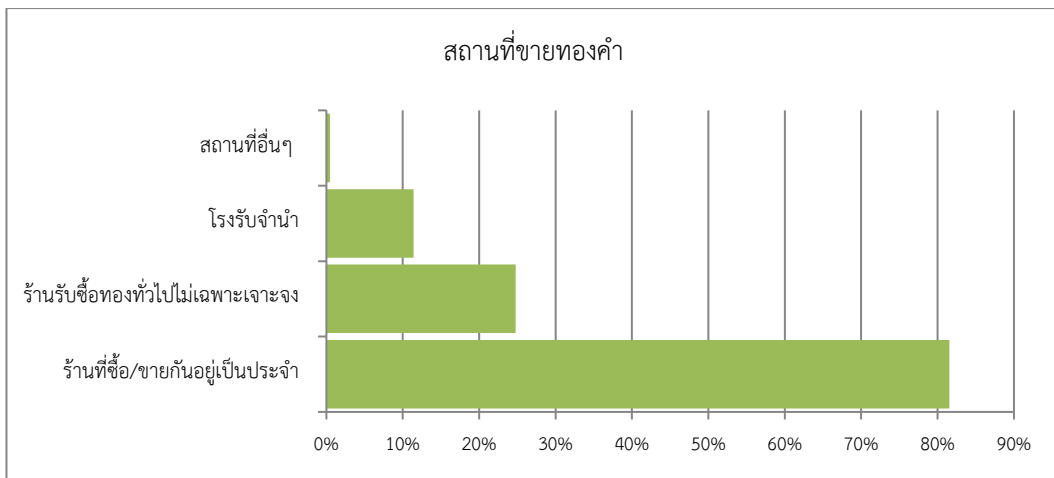

รูปที่ 12 ลักษณะทองรูปพรรณที่ชื่นชอบ

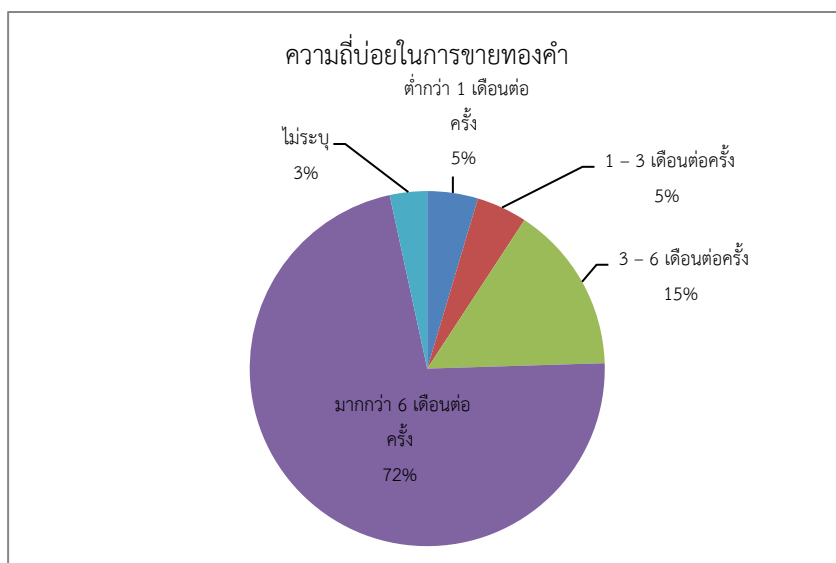
ร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างเคยขายทองรูปพรรณ โดยมีเหตุผลหลักคือมีความจำเป็นต้องใช้เงิน ยามฉุกเฉิน และมีแหล่งที่ขายคือร้านที่ซื้อ/ขายกันอยู่เป็นประจำ แต่มีการขายไม่บ่อยนัก กล่าวคือมากกว่า 6 เดือนต่อครั้ง

รูปที่ 13 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เคยขายทองและเหตุผลในการขาย

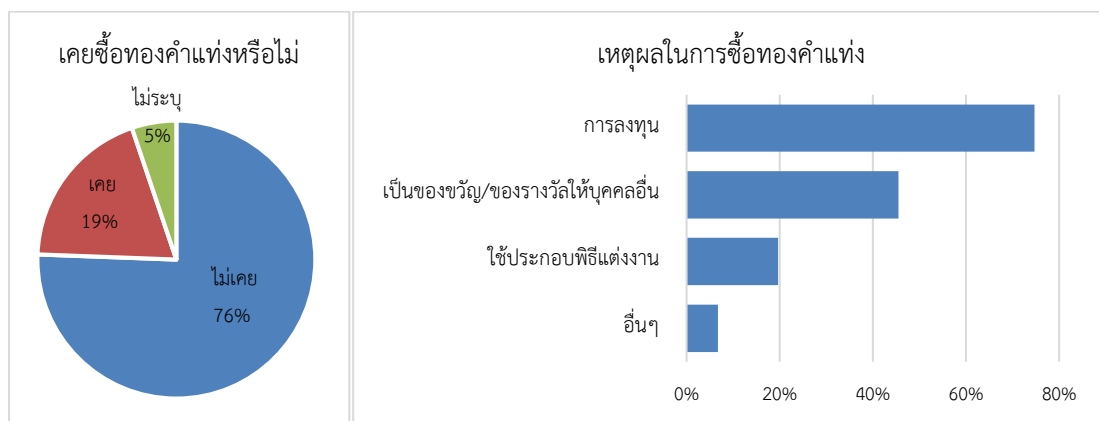
รูปที่ 14 แหล่งขายทองคำ

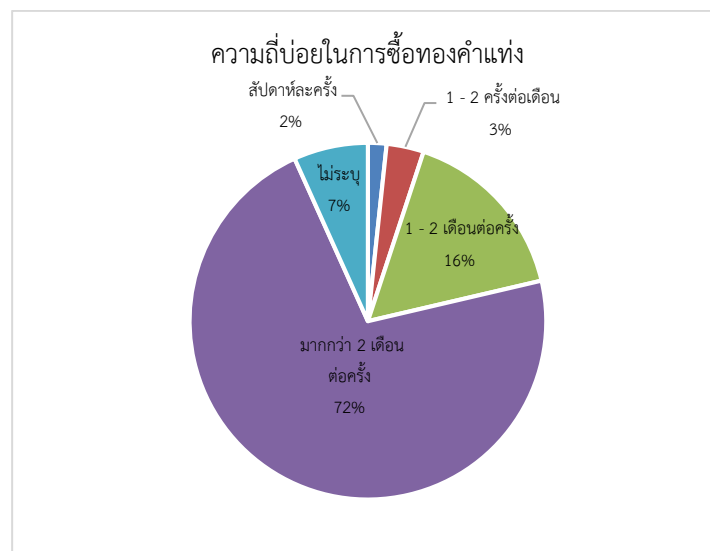
รูปที่ 15 ความถี่บ่อยในการขายทองคำ

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 เคยซื้อทองคำแท่ง โดยมีวัตถุประสงค์ในการซื้อสำคัญคือการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 75 ของกลุ่มผู้ที่เคยซื้อทั้งหมด รองลงได้แก่การซื้อเป็นของขวัญหรือรางวัลให้ผู้อื่น (ร้อยละ 45)

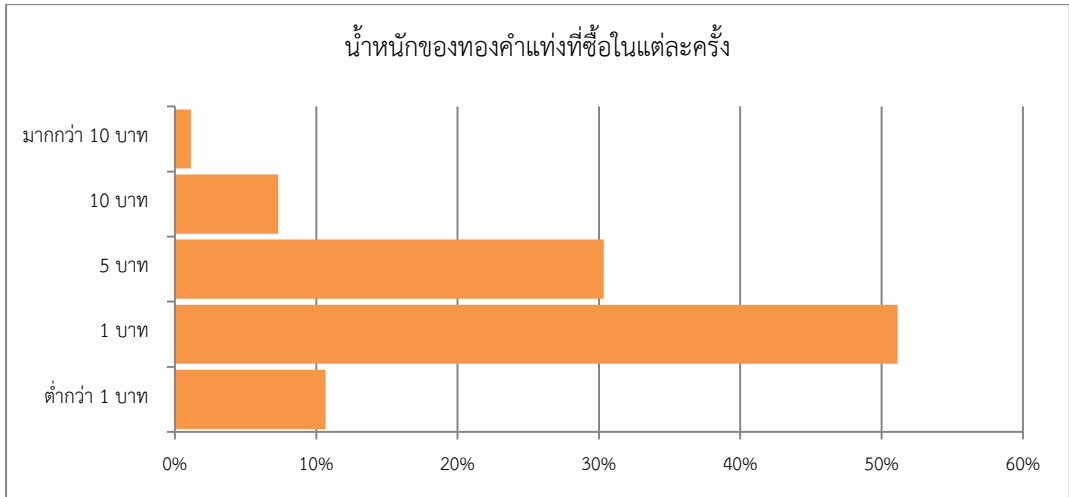
ร้อยละ 51 ของกลุ่มตัวอย่าง ซื้อทองคำแท่งแต่ละครั้งมีน้ำหนัก 1 บาท มีค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้งต่ำกว่า 50,000 บาท โดยร้อยละ 43 ของกลุ่มตัวอย่างซื้อทองคำแท่งจากร้านขายทองย่านเยาวราช และร้อยละ 40 เลือซื้อทองคำแท่งจากร้านขายทองในห้าง ทั้งนี้ ผู้ที่ซื้อทองคำแท่งมีความคาดหวังในกำไรต่อน้ำหนักทองคำหนึ่งบาทที่ซื้อ ตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป

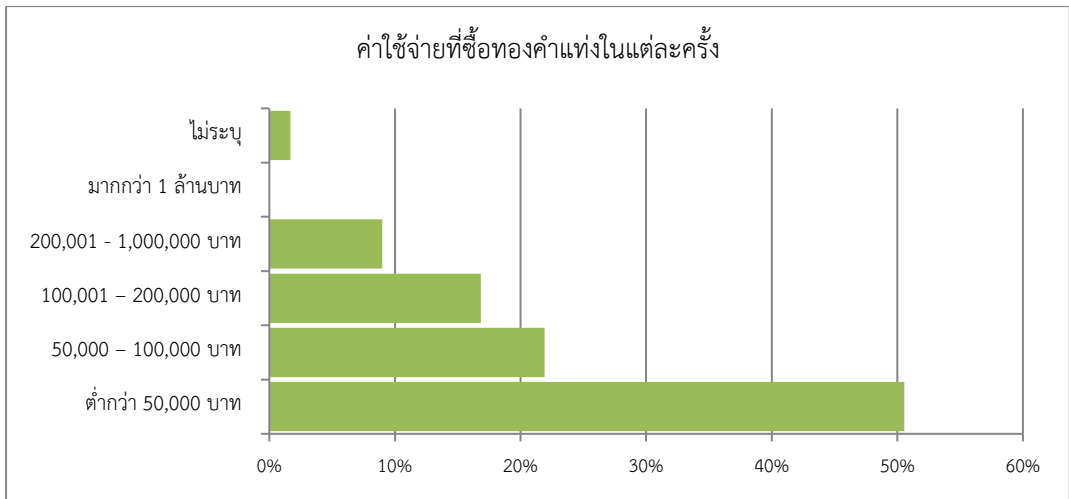
รูปที่ 16 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการซื้อทองคำแท่งและเหตุผลในการซื้อ

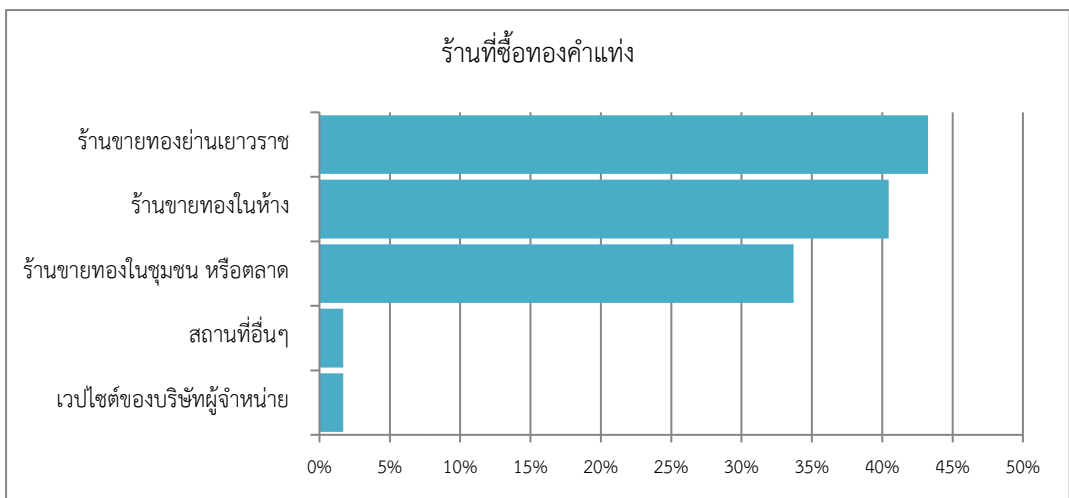
รูปที่ 17 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความถี่บ่อยในการซื้อทองคำแท่ง

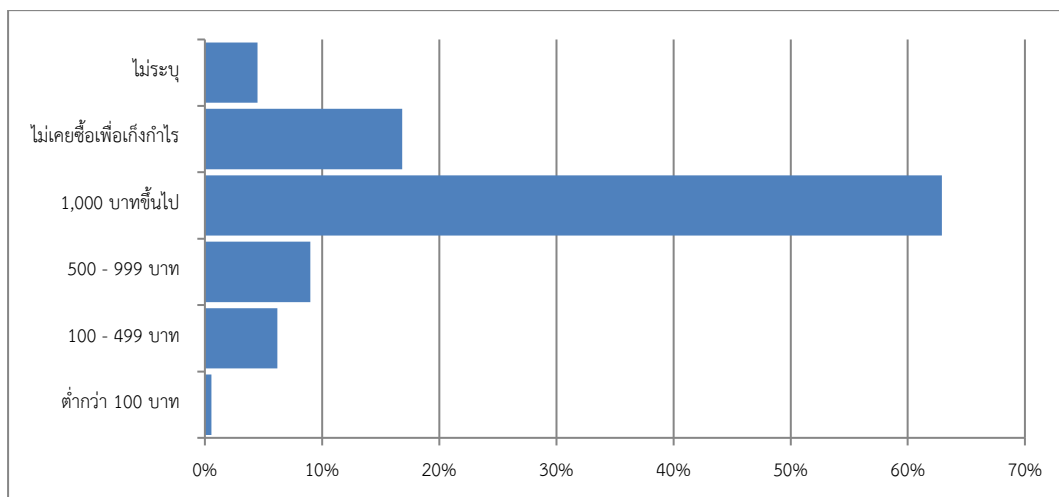
รูปที่ 18 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามน้ำหนักทองคำแท่งที่ซื้อในแต่ละครั้ง

รูปที่ 19 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการซื้อทองคำแท่งในแต่ละครั้ง

รูปที่ 20 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งซื้อทองคำแท่ง

รูปที่ 21 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกำไรที่คาดหวังต่อทองคำแท่งหนึ่งบาทที่ซื้อ

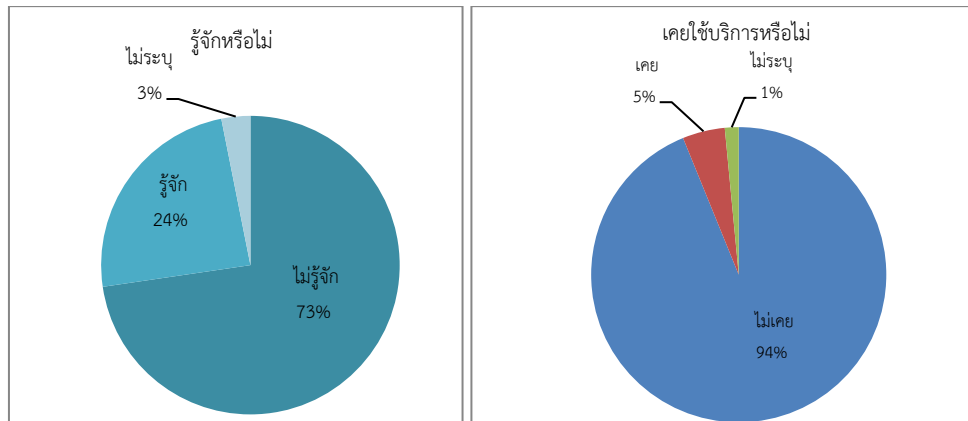
3. การเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับทองคำ

กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 49 รู้จักสมาคมค้าทองคำจากเว็บไซต์สมาคมค้าทองคำ (www.goldtraders.or.th) และยังพบว่าแหล่งตรวจสอบราคาทองคำที่ประชาชนนิยมใช้มากที่สุดคือ เว็บไซต์สมาคมค้าทองคำ คือประมาณร้อยละ 48 ของกลุ่มตัวอย่างตรวจสอบราคาทองคำจากเว็บไซต์สมาคมค้าทองคำ

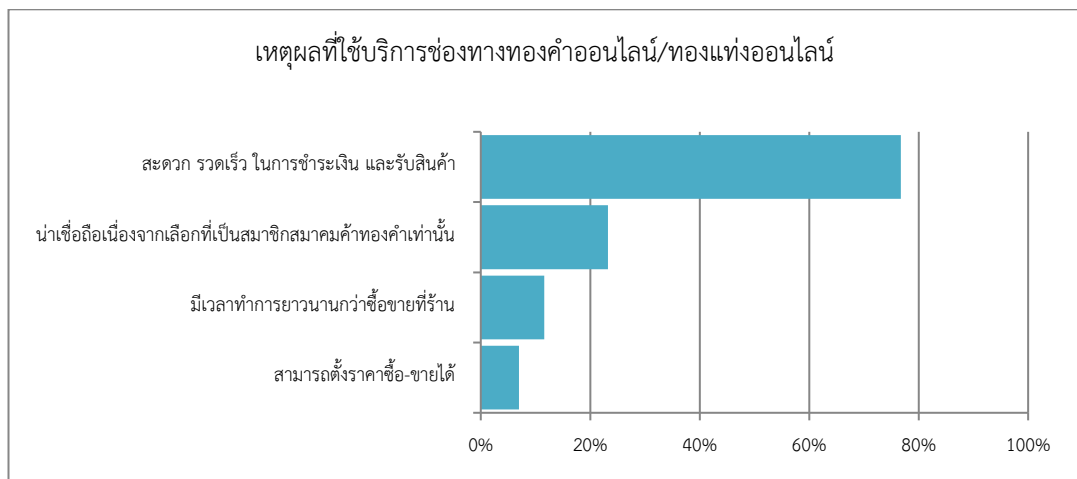
หากพบปัญหาทองคำไม่ได้คุณภาพหรือทองคำปลอม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66) จะกลับไปแจ้งร้านที่ซื้อ รองลงมาได้แก่ตำรวจ และ สคบ.

จากผลการสำรวจพบว่าประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ไม่รู้จักร้านและไม่เคยใช้บริการร้านทองคำออนไลน์หรือทองแท่งออนไลน์ เป็นร้อยละ 73 และร้อยละ 94 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้บริการมีเหตุผลสำคัญที่เลือกใช้บริการช่องทางทองคำออนไลน์หรือทองแท่งออนไลน์ เพราะสะดวก รวดเร็วในการชำระเงินและรับสินค้า

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่รู้จักและเคยใช้บริการช่องทางทองคำออนไลน์ หรือทองแท่งออนไลน์ส่วนใหญ่คือผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี ประกอบธุรกิจส่วนตัว จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมีรายได้ 35,000 – 45,000 บาทต่อเดือน

รูปที่ 22 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้จักและเคยใช้บริการ ร้านทองคำออนไลน์ หรือทองแห่งออนไลน์

รูปที่ 23 เหตุผลที่เลือกใช้บริการช่องทางทองคำออนไลน์ หรือทองแห่งออนไลน์

สรุปผล

จากการสำรวจความรู้พื้นฐานและพฤติกรรมการซื้อหรือขายทองคำของประชาชนไทย โดยการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปทุกภูมิภาคของประเทศ ผลการสำรวจด้วยแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนมากกว่าร้อยละ 50 รู้ว่าทองคำ 1 บาทหนักประมาณ 15 กรัม โดยคนส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 80) รู้ว่าทองคำ 1 บาท เท่ากับ 4 สลึง

ประชาชนส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 68 เคยซื้อทองรูปพรรณ โดยซื้อเพื่อเป็นเครื่องประดับ สร้อยคอ และแหวนเป็นที่นิยมมากที่สุด และประมาณร้อยละ 75 เลือกซื้อทอง 96.5% โดยให้เหตุผลว่ามีลวดลายให้เลือกหลากหลาย มีร้านทองให้ซื้อขายได้สะดวก และมีราคาซื้อขายตามที่สมาคมค้าทองคำประกาศ

ประชาชนร้อยละ 45 เคยมีประสบการณ์การขายทองรูปพรรณ โดยให้เหตุผลว่ามีความจำเป็นต้องใช้เงินยามฉุกเฉิน ทั้งนี้พบว่าความถี่ในการขายทองคำไม่บ่อยนัก กล่าวคือมากกว่า 6 เดือนต่อครั้ง นั่นคือคนส่วนใหญ่ซื้อเพื่อการเก็บออม

ทั้งทองรูปพรรณและทองคำแท่งน้ำหนัก 1 บาท เป็นที่นิยมของประชาชน

มีเพียงร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่างที่เคยซื้อทองคำแท่ง และเป็นการซื้อเพื่อการลงทุนเป็นหลัก โดยคาดหวังกำไรตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไปต่อทองคำหนึ่งบาทที่ซื้อ

ประมาณร้อยละ 50 รู้จักเว็บไซต์สมาคมค้าทองคำ และร้อยละ 48 ตรวจสอบราคาทองคำจากเว็บไซต์นี้

มีประชาชนจำนวนไม่มากนักที่รู้จักและเคยใช้บริการช่องทางทองคำออนไลน์ หรือทองแท่งออนไลน์ โดยกลุ่มที่รู้จักและเคยใช้บริการได้แก่กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีรายได้สูง และประกอบธุรกิจส่วนตัว

ขอขอบคุณ ผู้สนับสนุนการจัดทำ โครงการ

1. บริษัท วายแอลจี บูลเลียน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด .โทร0 2687 9888 เว็บไซต์ www.ylgbullion.co.th
2. บริษัท เล่งหงษ์ คอมโมดิตีส์ จำกัด โทร. 0 2 เว็บไซต์ 2670 223 www.langhonggold.com
3. บริษัท ออสสิริส จำกัด โทร. 0 2613 0888 เว็บไซต์ www.ausiris.co.th
4. บริษัท ฮั่วเซ่งเฮง คอมโมดิทีซ จำกัด โทร. 0 2223222 3 เว็บไซต์ www.huasengheng.com
5. บริษัท ทองภัทรโกลด์ แอนด์ ซิลเวอร์ จำกัด โทร. 0 22895 222 เว็บไซต์ www.thongpatra.com
6. บริษัท ชินคี้เซียงค้าส่ง จำกัด โทร. 0 2222 4396
7. บริษัท ห้างขายทองทองใบยาวราช (สี่แยกวัดตึก) จำกัด โทร. 0 2226 1235 เว็บไซต์ www.thongbai.com
8. บริษัท ห้างทองน้ำเซียง จำกัด .โทร0 2221 1202เว็บไซต์ www.namchiang.com
9. บริษัท ที.ดี.ซี.โกลด์ จำกัด โทร. 0 2222 2266 เว็บไซต์ www.tdcgold.com
10. บริษัท จีทีโกลด์ บูลเลียน จำกัด โทร. 0 2675 8888 เว็บไซต์ www.gtgoldonline.com